

بررسی رابطه بین سبک های عشق ورزی، عزت نفس و تاب آوری در بین زوجین دارای طلاق عاطفی

اکرم شفا یانی: راهنمایی و مشاوره، دانشگاه آزاد واحد رودهن، تهران، ایران.

فاطمه تقی یار: کارشناس ارشد مشاوره دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران، ایران.

محمد رضا قربان نیا: کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد بین المللی کیش.

سارا غفوری: کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، واحد سیرجان، دانشگاه آزاد اسلامی، سیرجان، ایران.

مرضیه سلطانی نژاد: کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، واحد سیرجان، دانشگاه آزاد اسلامی، سیرجان، ایران.

الهام خورشید طلب: گروه ارشد مشاوره خانواده، دانشگاه غیر انتفاعی، واحد خاتم، تهران، ایران (* نویسنده مسئول) khoshidtalab.5257@gmail.com

چکیده

کلیدواژه ها

تاب آوری،

زوجین،

عزت نفس،

عشق ورزی،

طلاق عاطفی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۳/۱۶

تاریخ چاپ: ۱۴۰۱/۰۹/۲۸

زمینه و هدف: طلاق عاطفی عاملی که است که بنیان خانواده را به هم می ریزد و می تواند منجر به طلاق قطعی گردد. این پژوهش به بررسی رابطه بین سبک های عشق ورزی، عزت نفس و تاب آوری در بین زوجین دارای طلاق عاطفی پرداخته شده است.

روش کار: جامعه آماری تمام زنان دارای طلاق عاطفی در شهر کرمان بودند. حجم نمونه ۱۰۰ نفر بود که به روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای انتخاب شدند. داده ها به وسیله پرسشنامه تاب آوری کانر و دیویدسون (۲۰۰۳) و پرسشنامه روزنبرگ (۱۹۶۵)، پرسشنامه سبک های عشق ورزی هندریک و هندریک (۱۹۸۶) به دست آمد.

یافته ها: نتایج به روش آماری همبستگی پیرسون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و با توجه به نتایج مشاهده می شود که مقادیر معناداری برای رابطه بین این متغیرها همه کمتر از ۰/۰۵ می باشند و در سطح $\alpha = 0/05$ معنادار هستند. بنابراین می توان گفت بین عزت نفس و تاب آوری در بین زوجین دارای طلاق عاطفی رابطه معنادار وجود دارد. همچنین با توجه به اینکه ضرایب همبستگی مثبت می باشد، از اینرو رابطه مستقیم بین عزت نفس با تاب آوری وجود دارد.

نتیجه گیری: نتایج پژوهش نشان داد که بین سبک های عشق ورزی، عزت نفس و تاب آوری در زوجین دچار طلاق عاطفی، رابطه معناداری وجود دارد. این یافته ها بر اهمیت عوامل روان شناختی در کیفیت روابط زناشویی تأکید داشته و می تواند در مداخلات پیشگیرانه و درمانی مورد توجه قرار گیرند.

تعارض منافع: گزارش نشده است.

منبع حمایت کننده: حامی مالی ندارد.

شیوه استناد به این مقاله:

Shafayani A, Taghiyar F, Ghorbania M, Ghafouri S, Soltaninejad M, Khorshid Talab E. Investigating the Relationship between Lovemaking Styles, Self-Esteem and Resilience Among Couples with Emotional Divorce. Razi J Med Sci. 2022;29(9): 418-426.

*انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با CC BY-NC-SA 3.0 صورت گرفته است.

Investigating the Relationship between Lovemaking Styles, Self-Esteem and Resilience Among Couples with Emotional Divorce

Akram Shafayani: Guidance And Advice, Azad University, Roudhen Branch, Tehran, Iran.

Fatemeh Taghiyar: Master of Counseling, Islamic Azad University, Science and Research Branch, Tehran, Iran.

Mohammad Reza Ghorbania: Master of Clinical Psychology, Kish International Azad University.

Sara Ghafouri: Senior Expert in Clinical Psychology, Islamic Azad University, Sirjan Branch, Sirjan Kerman, Iran.

Marzieh Soltaninejad: Master of Clinical Psychology, Islamic Azad University, Sirjan branch, Sirjan Kerman, Iran.

Elham Khorshid Talab: Master's Group in Family Counseling, Khatam Non-Profit University, Tehran, Iran. (* Corresponding author) khoshidtalab.5257@gmail.com

Abstract

Background & Aims: Marriage and marital relationship is a source of support, intimacy and human pleasure. On the other hand, marriage will cause cooperation, sympathy, interest, kindness, tolerance and responsibility towards the family. Technological, cultural, economic and social changes have played a major role in changing the primary function of marriage, which includes love, affection and intimacy between husband and wife. Emotional divorce is a factor that destroys the foundation of the family and can lead to definitive divorce. This research has investigated the relationship between lovemaking styles, self-esteem and resilience among couples with emotional divorce.

Methods: The research method in this research is correlation type. The research community in this research was all couples with emotional divorce in Kerman city. The sampling method in this research is that the sample size is obtained based on the size of the population in Cochran's formula. And for sampling, treatment centers and clinics in the city are referred to, so that the number of 10 counseling clinics and treatment services is determined, and questionnaires of lovemaking styles, self-esteem, and resilience are prepared and given to couples. It was given that more than 5 years have passed since their marriage and they had an emotional divorce. A questionnaire was used to collect data. The statistical population was all women with emotional divorce in Kerman city. The sample size was 100 people who were selected by cluster random sampling method. The data were obtained by Connor and Davidson (2003) resilience questionnaire and Rosenberg (1965) questionnaire, Hendrick and Hendrick (1986) love styles questionnaire. Confirmatory factor analyzes were conducted for different countries in Europe, South America, Africa, and Asia. It is noteworthy that the minimum and maximum alpha obtained from the subscales of love attitudes in the Iranian sample are similar to the work of Hendrick and Hendrick (1998). Their obtained alpha values ranged from 56% for Ludos to 77% for Storg. In the Iranian sample, this change range is from 35% to 79% for Storg. The factorial structure of this questionnaire in Iranian society was investigated by Bayat (2007) and its 6-factorial structure was confirmed. In this study, the value of Cronbach's alpha for the factors of selfless love was 96%, acting 77%, erotic 70%, realistic 67%, friendly 66% and romantic 77%. Data analysis method after data collection, descriptive statistics of mean, median, mean, frequency, percentage frequency and inferential statistics of Pearson correlation and multiple regression analysis will be investigated.

Results: The results were analyzed using the Pearson correlation statistical method, and according to the results, it can be seen that the significant values for the relationship between these variables are all less than 0.05 and significant at the ($\alpha=0.05$) level. are. Therefore, it can be said that there is a significant relationship between self-esteem and resilience among couples with emotional divorce. Also, considering that the correlation coefficients are positive, therefore there is a direct relationship between self-esteem and resilience. that in a healthy relationship, couples feel closeness and affection towards each other, which leads to resilience over time. But when the communication between the couple is cold and indifferent, the

Keywords

Resilience,
Couples,
Self-Esteem,
Love
Emotional Divorce

Received: 06/06/2022

Published: 19/12/2022

relationship is weakened and the trust and confidence between the couple is lost. The couple's commitment to each other is damaged and couples experience emotional divorce. In couples who experience emotional divorce, the couple has low satisfaction with their spouse's marriage and their relationship. The style of loving each other's spouses determines the level of resilience.

Conclusion: The results showed that there is a significant relationship between lovemaking styles, self-esteem and resilience among couples with emotional divorce. In childhood love, we feel dependent on that pleasure or benefit, but in adult love, we feel freedom. One of the most important relationships that people create throughout their lives and expect to satisfy their spiritual need, to love and be loved, is "love". Love has been discussed more than any other topic in world literature throughout history. This is in the institution of a person who loves and is loved, falls in love and has a lover. Love is the most seductive human emotion. Poets, songwriters, philosophers and scientists have all tried to describe this mysterious state, but none of them have succeeded. However, the idea of romantic love still exists and everyone is looking for a wife who, in their opinion, will fulfill the romantic ideal. Therefore, lovemaking styles can be very effective in the level of resilience and connection of a person to life and tie a person to life, and that is why couples with emotional divorce have more lovemaking styles than normal couples.

Conflicts of interest: None

Funding: None

Cite this article as:

Shafayani A, Taghiyar F, Ghorbania M, Ghafouri S, Soltaninejad M, Khorshid Talab E. Investigating the Relationship between Lovemaking Styles, Self-Esteem and Resilience Among Couples with Emotional Divorce. Razi J Med Sci. 2022;29(9): 418-426.

*This work is published under CC BY-NC-SA 3.0 licence.

مقدمه

ازدواج یکی از مهم‌ترین پیوندهای انسانی است که نه تنها پایه‌گذار خانواده به عنوان کوچک‌ترین نهاد اجتماعی به شمار می‌رود، بلکه نقشی کلیدی در تأمین نیازهای روانی، اجتماعی و عاطفی افراد ایفا می‌کند (۱). رابطه زناشویی سالم می‌تواند منبعی سرشار از حمایت عاطفی، امنیت، صمیمیت و لذت باشد و به ایجاد پیوندهای عمیق انسانی منجر شود (۲). چنین رابطه‌ای همچنین زمینه‌ساز بروز ویژگی‌هایی همچون علاقه، همدردی، مهربانی، بردباری و مسئولیت‌پذیری در قبال خانواده است (۳). با این حال، تحولات فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و فناوریانه در عصر حاضر کارکردهای سنتی ازدواج را تحت تأثیر قرار داده‌اند و چالش‌هایی را در کیفیت روابط زناشویی ایجاد کرده‌اند؛ چالش‌هایی که گاه به شکل‌گیری پدیده‌هایی چون طلاق عاطفی منجر می‌شوند (۴).

در بستر چنین تغییراتی، عشق همچنان یکی از نیازهای اساسی انسان محسوب می‌شود؛ نیازی روان‌شناختی که همواره در ادبیات، هنر و فرهنگ بشری جایگاه برجسته‌ای داشته است (۵). عشق به عنوان تجربه‌ای عاطفی و بین‌فردی، نقشی بی‌بدیل در کیفیت روابط زناشویی ایفا می‌کند و یکی از بنیادی‌ترین انتظارات افراد از رابطه با همسر به شمار می‌آید (۶). نظریه پرداز برجسته عشق، رابرت استنبرگ، عشق را پدیده‌ای سه‌بعدی شامل صمیمیت، شور و تعهد تعریف می‌کند. وی معتقد است که ترکیب‌های مختلف این سه مؤلفه، انواع گوناگونی از عشق را پدید می‌آورند و میزان تعادل میان این ابعاد می‌تواند رضایت‌مندی زوجین از رابطه را پیش‌بینی کند (۷). بر این اساس، سبک‌های عشق‌ورزی بازتابی از نحوه درک، تجربه و ابراز عشق توسط افراد هستند و تحت تأثیر عوامل فردی، زمینه‌ای و تعاملات بین‌فردی شکل می‌گیرند (۸).

در روابطی که دچار فرسودگی عاطفی یا طلاق عاطفی شده‌اند، سبک‌های عشق‌ورزی ممکن است تغییر یافته یا از تعادل خارج شده باشند. طلاق عاطفی به شرایطی اشاره دارد که در آن زوجین علی‌رغم تداوم زندگی مشترک، پیوندهای عاطفی، صمیمیت و مشارکت روانی خود را از دست داده‌اند و تنها در سطحی سطحی از تعامل باقی مانده‌اند (۹). در این وضعیت، تحلیل عواملی

که می‌توانند در حفظ یا بازسازی رابطه نقش ایفا کنند اهمیت بسزایی دارد. یکی از این عوامل، تاب‌آوری است؛ ویژگی‌ای که به افراد امکان می‌دهد تا در مواجهه با دشواری‌ها و تنش‌های زندگی، سازگارانه، مؤثر و هدفمند عمل کنند (۱۰). افراد تاب‌آور در موقعیت‌های بحرانی نه تنها دچار فروپاشی نمی‌شوند بلکه از این تجارب برای رشد فردی و ارتقای مهارت‌های ارتباطی بهره می‌برند. چنین رویکردی در روابط زناشویی نیز می‌تواند نقش حفاظتی ایفا کرده و زوجین را در عبور از تنش‌های مزمن یاری رساند (۱۱).

در کنار تاب‌آوری، عزت نفس نیز یکی دیگر از متغیرهای مهم در پایداری و کیفیت روابط عاطفی است. عزت نفس بیانگر نگرش کلی فرد نسبت به خود و میزان ارزشی است که برای خویشتن قائل است (۱۲). سطح مناسب عزت نفس با ویژگی‌هایی همچون خودپذیری، احساس شایستگی، توانمندی در مدیریت تعارضات و حفظ آرامش روانی در ارتباط است. افرادی که از عزت نفس بالایی برخوردارند، معمولاً روابطی سالم‌تر، مؤثرتر و رضایت‌بخش‌تر را تجربه می‌کنند، در حالی که عزت نفس پایین می‌تواند با احساس ناامنی، اضطراب و رفتارهای ناسازگارانه همراه باشد که زمینه‌ساز کاهش کیفیت روابط و بروز مشکلاتی چون طلاق عاطفی خواهد بود (۵). تعامل بین این سه متغیر — سبک‌های عشق‌ورزی، تاب‌آوری و عزت نفس — می‌تواند در تبیین وضعیت عاطفی زوجین نقشی تعیین‌کننده داشته باشد. سبک‌های ناکارآمد عشق‌ورزی ممکن است با کاهش تاب‌آوری و عزت نفس همراه شوند و در نهایت به گسست‌های عاطفی منجر شوند (۱۰). از سوی دیگر، زوجینی که از عزت نفس بالاتر و مهارت‌های تاب‌آورانه مؤثر برخوردارند، قادرند روابط عشقی خود را بهتر مدیریت کرده، تفاوت‌ها و چالش‌ها را تاب آورده و پیوندهای عاطفی خود را حفظ یا بازسازی نمایند (۳). با توجه به اهمیت این عوامل، پژوهش حاضر به بررسی رابطه بین سبک‌های عشق‌ورزی، تاب‌آوری و عزت نفس در میان زوجینی می‌پردازد که با مسئله طلاق عاطفی مواجه‌اند. هدف از این بررسی، شناخت بهتر سازوکارهای روانشناختی مؤثر بر روابط عاطفی زوجین و ارائه بینشی کاربردی برای پیشگیری و مداخله در این زمینه است. شناخت این ارتباطات می‌تواند در طراحی مداخلات

روانشناختی، مشاوره‌ای و آموزشی به‌منظور بهبود کیفیت زندگی زناشویی و کاهش آسیب‌های ناشی از طلاق عاطفی نقش مؤثری داشته باشد. لذا در این پژوهش به این سوال پاسخ می‌دهیم آیا بین سبک‌های عشق ورزی، عزت نفس و تاب‌آوری در بین زوجین دارای طلاق عاطفی رابطه وجود دارد؟

روش کار

روش تحقیق در این پژوهش از نوع همبستگی می‌باشد. جامعه پژوهش در این تحقیق تمام زوجین دارای طلاق عاطفی شهر کرمان بود. روش نمونه‌گیری در این پژوهش به این صورت می‌باشد که بر اساس حجم جامعه در فرمول کوکران حجم نمونه به دست می‌آید و برای نمونه‌گیری به مراکز و کلینیک‌های درمانی در سطح شهر مراجعه می‌شود به این صورت که تعداد ۱۰ کلینیک‌های مشاوره و خدمات درمانی مشخص می‌شود و پرسشنامه‌های سبک‌های عشق‌ورزی و عزت نفس و تاب‌آوری آماده می‌گردد و به زوجینی که بیشتر از ۵ سال از زندگی مشترک آنها گذشته باشد و دارای طلاق عاطفی بودند، داده شد. برای جمع‌آوری داده از پرسشنامه استفاده شد. ابزار مورد استفاده در این مطالعه شامل موارد زیر بود:

پرسشنامه تاب‌آوری: این پرسشنامه را کانر و دیویدسون (۲۰۰۳) با مرور منابع پژوهشی ۱۹۹۱-۱۹۷۹ حوزه تاب‌آوری تهیه کردند. بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی این مقیاس در شش گروه، جمعیت عمومی، مراجعه‌کنندگان به بخش مراقبت‌های اولیه، بیماران سرپایی روانپزشکی، بیماران با مشکل اختلال اضطراب فراگیر و دو گروه از بیماران استرس‌پس از سانحه انجام شده است. تهیه‌کنندگان این مقیاس بر این باورند که این پرسشنامه به خوبی قادر به تفکیک افراد تاب‌آور از غیرتاب‌آور در گروه‌های بالینی و غیربالینی بوده و می‌تواند در موقعیت‌های پژوهشی و بالینی مورد استفاده قرار گیرد. پرسشنامه تاب‌آوری کونور و دیویدسون ۲۵ عبارت دارد که در یک مقیاس لیکرتی بین صفر (کاملاً نادرست) تا پنج (همیشه درست) نمره گذاری می‌شود. نمره گذاری گزینه‌ها در این مقیاس بدین شرح است:

کاملاً نادرست = ۰، به ندرت = ۱، گاهی درست = ۲، اغلب درست = ۳، همیشه درست = ۴. بنابراین طیف نمرات آزمون بین ۰ تا ۱۰۰ قرار دارد. نمرات بالاتر بیانگر تاب‌آوری بیشتر آزمودنی است. نتایج تحلیل عاملی حاکی از آنند که این آزمون دارای ۵ عامل: تصور شایستگی فردی، اعتماد به‌غرایز فردی، تحمل عاطفه منفی، پذیرش مثبت تغییر و روابط ایمن، کنترل و تأثیرات معنوی است. کونور و دیویدسون ضریب آلفای کرونباخ مقیاس تاب‌آوری را ۰/۸۹ گزارش کرده‌اند. همچنین ضریب پایایی حاصل از روش بازآزمایی در یک فاصله ۴ هفته‌ای ۰/۸۷ بوده است. نمرات مقیاس تاب‌آوری کونور و دیویدسون با نمرات مقیاس سرسختی کوباسا همبستگی مثبت معنادار و با نمرات مقیاس استرس ادراک شده و مقیاس آسیب‌پذیری نسبت به استرس شیطان همبستگی منفی معناداری داشتند که این نتایج حاکی از اعتبار همزمان این مقیاس است. نمرات مقیاس تاب‌آوری کونور و دیویدسون در هنگام شروع آزمایش و همچنین هنگام خاتمه با نمرات مقیاس تجربه جنسی آریزونا همبستگی معناداری نداشت. این مطلب حاکی از اعتبار افتراقی آزمون است. برای تعیین روایی این مقیاس نخست همبستگی هر عبارت با نمره کل مقوله محاسبه و سپس از روش تحلیل عاملی بهره گرفته شد. محاسبه همبستگی هر نمره با نمره کل به جز عبارت ۳، ضریب‌های بین ۰/۴۱ تا ۰/۶۴ را نشان داد. سپس عبارات مقیاس به روش مؤلفه‌های اصلی مورد تحلیل عاملی قرار گرفتند. پیش از استخراج عوامل بر پایه ماتریس همبستگی عبارات، دو شاخص KMO و آزمون کرویت بارتلت محاسبه شدند. مقدار KMO برابر ۰/۸۷ و مقدار خی‌دو در آزمون بارتلت برابر ۵۵۵۶/۲۸ بود که هر دو شاخص کفایت شواهد برای انجام تحلیل عاملی را نشان دادند. در پژوهشی که توسط سامانی، جوکار و صحراگرد در بین دانشجویان صورت گرفت، پایایی آن‌را ۰/۹۳ گزارش کردند و روایی (به روش تحلیل عوامل و روایی همگرا و واگرا) توسط سازندگان آزمون در گروه‌های مختلف عادی و در خطر احراز گردید.

پرسشنامه عزت نفس روزنبرگ: روزنبرگ (۱۹۶۵)، نخستین مطالعات علمی را در زمینه اعتماد به

پیوسته نشان دهد. گزینه‌های این پرسشنامه به صورت 4 گزینه‌ای از خیلی موافقم تا خیلی مخالفم مشخص شده‌اند، نمره‌ای که فرد در هر خرده مقیاس بدست می‌آورد، بیانگر میزان نگرشی است که نسبت به آن خرده مقیاس دارد. نمره بالا گرایش بالا در خرده مقیاس مربوطه و نمره پایین گرایش لندک را به آن نشان می‌دهد. مقیاس نگرش‌های مربوط به عشق از نوع لیکرت است و می‌تواند ابعاد شش گانه عشق را به صورت کمی و پیوسته نشان دهد. گزینه‌های این پرسشنامه به صورت 4 گزینه‌ای از خیلی موافقم تا خیلی مخالفم مشخص شده‌اند. خیلی موافقم 4، موافقم 3، مخالف 2، خیلی مخالف 1 است. تعداد سوالات پرسشنامه * 1 = حد پایین نمره. حد پایین نمره 24، حد متوسط نمرات 60، حد بالای نمرات 96 است. امتیازات خود را از 24 عبارت فوق با یکدیگر جمع نمایید. حداقل امتیاز ممکن 24 و حداکثر 96 خواهد بود. نمره بین 24 تا 48: نگرش به عشق ضعیف است. نمره بین 48 تا 60: نگرش به عشق متوسط است. نمره بالاتر از 60: نگرش به عشق قوی است. نمره بالاتر نشان‌دهنده غالب بودن نگرش فرد به عشق است. در تحقیقاتی که صورت گرفت، ضرایب آلفا 0.68 برای خرده مقیاس استورگ تا 0.83 برای آگاهیه و در آزمون - باز آزمون، ضرایب از 0.70 برای مانیا تا 0.82 برای لودوس گزارش شد. نظر به این که نتایج و به ویژه آنهایی که در ارتباط با ضرایب آلفا هستند در فرم کوتاه 24 گویه‌ای مقیاس نگرش‌های عشق مناسب تر است، این فرم برای مطالعات اختلافات و گوناگونی‌های بین فرهنگی ترجیح دارد. تجزیه و تحلیل‌های عاملی تأییدی برای کشورهای مختلف در اروپا، آمریکای جنوبی، آفریقا و آسیا صورت گرفت. نکته قابل توجه این که حداقل و حداکثر آلفا بدست آمده از خرده مقیاس‌های نگرش‌های عشق در نمونه ایرانی با کار هندریک و هندریک (1998) مشابه است. مقادیر آلفای بدست آمده آنها از 0.56 برای لودوس تا 0.77 برای استورگ متغیر بود. در نمونه ایرانی این دامنه تغییر از 0.35 تا 0.79 برای استورگ است. ساختار عاملی این پرسشنامه در جامعه ایرانی توسط بیات (1387) بررسی و ساختار 6 عاملی آن تایید شده

نفس انجام داد. وی تأثیر متغیرهای اجتماعی، نژاد، مذهب، ترتیب تولد و ارتباط بین والدین را بر اعتماد به نفس گروه زیادی از نوجوانان مورد بررسی قرار داد و با انجام این کار موجب رواج یافتن مقیاس‌های اندازه گیری اعتماد به نفس شد. مقیاس عزت نفس روزنبرگ برای اندازه گیری اعتماد به نفس تهیه شده که یکی از پر استفاده ترین ابزارها در این زمینه بوده و دارای اعتبار و روایی بالایی است و شامل 10 عبارت است که 5 عبارت آن به شکل مثبت (گویه‌های شماره 1 تا 5) و 5 عبارت دیگر به صورت منفی (گویه‌های شماره 6 تا 10) ارائه شده است. شیوه نمره گذاری این مقیاس به این ترتیب است: سوالات 1 الی 5، کاملاً مخالفم = صفر، مخالفم = 1، موافقم = 2 و کاملاً موافقم دارای نمره 3 می باشد. همچنین در سوالات 6 الی 10، کاملاً موافقم = صفر، موافقم = یک، مخالفم = 2 و کاملاً مخالفم دارای نمره 3 می باشد. روزنبرگ (1965)، رابطه بین اعتماد به نفس فردی و جمعی را در یک نمونه 82 نفری از دانش آموزان با $r = 0.34$ ، $p < 0.01$ به دست آورد. ضریب آلفای کرونباخ در مطالعه ای که بر روی دانشجویان دختر انجام گرفته بود، 0.93 بدست آمد و در بررسی پایایی بازآزمایی آزمون $r = 0.85$ بود. تحلیل عاملی با استفاده از عامل یابی محور اصلی (چرخش پروماکس) در مقیاس فوق دو عامل (صلاحیت و شایستگی شخصی و رضامندی از خود) که 0.53/0.83 واریانس مقیاس را تبیین نمود، به دست داد. با توجه به پایایی و روایی مقیاس فوق، می‌توان از آن برای فعالیت‌های بالینی و پژوهشی استفاده کرد.

پرسشنامه سبک‌های عشق ورزی: این

پرسشنامه توسط هندریک و هندریک بر پایه الگوی «لی» از عشق در سال 1986 ساخته شده است. تأیید تحلیل عاملی نشان داده است که ساختار عرضه شده «لی» توانایی کاربرد در فرهنگ‌های چندگانه را دارد. پرسشنامه حاضر در آغاز دارای 42 گویه بود اما دومین تجزیه و تحلیل عاملی تأییدی به کاهش یک سری از گویه‌ها منتهی شد که تعداد گویه‌ها به 24 رسید. مقیاس نگرش‌های مربوط به عشق از نوع لیکرت است و می‌تواند ابعاد شش گانه عشق را به صورت کمی و

است. در این پژوهش مقدار آلفای کرونباخ برای عامل های عشق فداکارانه ۰/۹۶، بازیگرانه ۰/۷۷، شهوانی ۰/۷۰، واقع گرایانه ۰/۶۷، دوستلانه ۰/۶۶ و رومانیتیک ۰/۷۷ به دست آمد. روش تجزیه و تحلیل اطلاعات بعد از جمع آوری داده‌ها آمار توصیفی نما، میانه، میانگین، فراوانی، فراوانی درصدی و آمار استنباطی همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه بررسی خواهد شد.

یافته‌ها

با توجه به جدول ۱ مشاهده می شود که مقادیر معناداری برای رابطه بین این متغیرها همه کمتر از ۰/۰۵ می باشند و در سطح $(\alpha = 0/05)$ معنادار هستند. بنابراین می توان گفت بین سبک های عشق ورزی با تاب آوری در بین زوجین دارای طلاق عاطفی رابطه معنادار وجود دارد. همچنین با توجه به اینکه ضرایب همبستگی همه مثبت می باشند، از اینرو رابطه مستقیم وجود دارد. با توجه به جدول ۲ مشاهده می شود که مقادیر معناداری برای رابطه بین این متغیرها همه کمتر از ۰/۰۵ می باشند و معنادار هستند. بنابراین می توان گفت بین عزت نفس و تاب آوری در بین زوجین دارای طلاق عاطفی رابطه معنادار وجود دارد. همچنین باتوجه به اینکه ضرایب همبستگی مثبت می باشد، از اینرو رابطه مستقیم بین عزت نفس با تاب آوری وجود دارد.

رابطه معنادار وجود دارد. همچنین باتوجه به اینکه ضرایب همبستگی همه مثبت می باشند، از اینرو رابطه مستقیم وجود دارد. نتایج به دست آمده در این پژوهش با نتایج چوو (Chew) و همکاران (۲۰۱۷) (۷) همسو بود. در تبیین این نتایج می توان گفت که در یک رابطه سالم، زوجین نسبت به یکدیگر احساس نزدیکی و محبت می کنند که به مرور زمان به تاب آوری می انجامد. اما زمانیکه ارتباطات بین زوجین سرد و بی تفاوت باشد، رابطه تضعیف شده و اعتماد و اطمینان بین زوجین از بین می رود (۲). تعهد زوجین یکدیگر خدشه دار شده و زوجین طلاق عاطفی را تجربه می کنند در زوجین با تجربه طلاق عاطفی، زوجیت رضایت پایینی از ازدواج همسر و رابطه خود دارند، سبک عشق ورزیدن همسران یکدیگر، تعیین کننده میزان تاب آوری است (۱۲). از سوی دیگر نتایج نشان داد که بین عزت نفس و تاب آوری در بین زوجین دارای طلاق عاطفی رابطه وجود دارد. نتایج به دست آمده در این پژوهش با نتایج گودمن (Goodman) و همکاران (۲۰۱۶) (۸) همسو بود. در تبیین این نتایج می توان گفت از دیدگاه اریک برن یکی از تواناییهای انسان عشق است که در موقعیتهای مختلف، به درجات و سطوح متفاوت، متجلی می شود گاهی عشق محدود است و ظرفیت آن چندان رشد نکرده و در سطوح نازل است. در آن صورت

جدول ۱- آزمون همبستگی پیرسون مربوط به رابطه بین متغیر سبک های عشق ورزی با تاب آوری

متغیر	اعتماد به حل مساله		سبک گرایش اجتناب		کنترل شخصی		تاب آوری
	ضریب همبستگی	مقدار معناداری	ضریب همبستگی	مقدار معناداری	ضریب همبستگی	مقدار معناداری	ضریب همبستگی
تاب آوری	۰/۳۵	۰/۰۰۵	۰/۳۶	۰/۰۰۳	۰/۳۸	۰/۰۰۱	۰/۳۱

جدول ۲- آزمون همبستگی پیرسون مربوط به رابطه بین متغیر عزت نفس و تاب آوری

متغیر	اعتماد به حل مساله		سبک گرایش اجتناب		کنترل شخصی		تاب آوری
	ضریب همبستگی	مقدار معناداری	ضریب همبستگی	مقدار معناداری	ضریب همبستگی	مقدار معناداری	ضریب همبستگی
عزت نفس	۰/۱۸۹	۰/۰۴۱	۰/۲۷۴	۰/۰۲۳	۰/۲۶	۰/۰۱۴	۰/۳

ما از عشق خود الزاماً به دنبال لذت بردن و دست یافتن به احساس خوب هستیم یا می خواهیم از این عشق ورزیدن سود و منفعتی عایدمان شود (۶). در واقع به

با توجه به نتایج می توان گفت بین سبک های عشق ورزی با تاب آوری در بین زوجین دارای طلاق عاطفی

بحث

تاب‌آوری و بهبود سبک‌های عشق‌ورزی می‌تواند به کاهش تعارضات زناشویی و پیشگیری از طلاق عاطفی کمک کند.

References

1. Rahaei Z, Sahami MA, Bidaki R. Fear of abortion and emotional divorce in women with minor thalassemia: a population-based study in Yazd, Iran. *BMC Womens Health*. 2021;21(1):401.
2. Kiecolt-Glaser JK. Marriage, divorce, and the immune system. *Am Psychol*. 2018;73(9):1098-1108.
3. Cohen GJ, Weitzman CC; COMMITTEE ON PSYCHOSOCIAL ASPECTS OF CHILD AND FAMILY HEALTH; SECTION ON DEVELOPMENTAL AND BEHAVIORAL PEDIATRICS. Helping Children and Families Deal With Divorce and Separation. *Pediatrics*. 2016;138(6):e20163020.
4. Miller I. Ending the 'Cult of the Broken Home': Divorce, Children and the Changing Emotional Dynamics of Separating British Families, c. 1945-90. *20 Century Br Hist*. 2021;32(2):165-188.
5. Ma Y. Effect of mental resilience of left-behind children on self-esteem and emotional processing bias and social coping styles. *Work*. 2021;69(2):559-571.
6. Meanley S, Flores DD, Listerud L, Chang CJ, Feinstein BA, Watson RJ. The interplay of familial warmth and LGBTQ+ specific family rejection on LGBTQ+ adolescents' self-esteem. *J Adolesc*. 2021;93:40-52.
7. Chew J, Haase AM, Carpenter J. Individual and family factors associated with self-esteem in young people with epilepsy: A multiple mediation analysis. *Epilepsy Behav*. 2017;66:19-26.
8. Goodman ML, Lloyd LE, Selwyn BJ, Morgan RO, Mwongera M, Gitari S, Keiser PH. Factors associated with general self-efficacy and resilience among youth heads of households in Kenya. *J Health Psychol*. 2016;21(10):2229-46.
9. Szabó L, Szabó J, Vidor E. A drop of self-confidence program about urinary incontinence. *Neurourol Urodyn*. 2021;40(4):978-985.
10. Edelkott N, Engstrom DW, Hernandez-Wolfe P, Gangsei D. Vicarious resilience: Complexities and variations. *Am J Orthopsychiatry*. 2016;86(6):713-724.
11. Kaasbøll J, Ranøyen I, Nilsen W, Lydersen S, Indredavik MS. Associations between parental chronic pain and self-esteem, social competence, and family cohesion in adolescent girls and boys--family linkage data from the HUNT study. *BMC Public Health*. 2015;15:817.

خاطر دست یافتن به چیزی عشق ورزی می‌کنیم و حلقه رابطی وجود دارد. این دو نوع عشق ورزیدن، منفعت طلبانه و لذت جویانه، هر دو «کودکانه» است و ما به خاطر «کودک» درو نمان این احساس را داریم. هر دو نوع عشق برای زندگی کاربردهایی دارد و در شرایطی هم لازم به نظر می‌رسد. در نگاه اول این طور به نظر می‌رسد که در هر رابطه عشقی باید سود و منفعت یا لذت و احساس خوشایندی باشد تا عشق حاصل شده و جلوه‌گر شود (۳). در دیگری بالنده‌تر، رساتر، کامل‌تر، پویاتر و رشد یافته‌تر از عشق وجود دارد که آن عشق بالغانه و عشق حقیقی است. در عشق کودکانه ما به آن لذت یا منفعت احساس وابستگی می‌کنیم اما در عشق بالغانه احساس آزادی می‌گردد (۱۱). یکی از مهمترین روابطی که انسان‌ها در طول زندگی خود ایجاد می‌کنند و انتظار دارند که نیاز روحی آنها را، دوست داشتن و دوست داشته شدن را تأمین کند «عشق» است. عشق بیش از هر موضوع دیگری در ادبیات جهان، در طول تاریخ مطرح شده است. این در نهاد آدمی است که دوست‌بدارد و دوست‌داشته‌شود، عاشق‌شود و عاشقی‌داشته‌باشد. عشق فریبنده‌ترین هیجان آدمی است. شاعران، ترانه‌سرایان، فیلسوفان و دانشمندان همگی کوشیده‌اند این حلت راز آمیز را توصیف کنند ولی هیچ یک موفق به این کار نشده‌اند (۱۰). با این همه، ایده عشق رمانتیک هنوز پابرجاست و همه در جستجوی همسری هستند که به تصور آنان، آرمان رمانتیک را، تحقق بخشد. لذا سبک‌های عشق ورزی بسیار می‌تواند در میزان تاب‌آوری و اتصال فرد به زندگی موثر باشد و فرد را به زندگی گره‌بزند و از همین رو در زوجین دارای طلاق عاطفی سبک‌های عشق ورزی نسبت به زوج‌های عادی بیشتر است (۴).

نتیجه‌گیری

یافته‌ها نشان دادند که سبک‌های عشق‌ورزی، عزت‌نفس و تاب‌آوری با وضعیت طلاق عاطفی زوجین ارتباط معناداری دارند. این نتایج بر نقش مؤلفه‌های روان‌شناختی در تداوم یا تضعیف روابط زناشویی تأکید می‌کنند و بیانگر این هستند که تقویت عزت‌نفس و

12. Monteleone AM, Cascino G, Martini M, Patriciello G, Ruzzi V, Delsedime N, et al. Confidence in one-self and confidence in one's own body: The revival of an old paradigm for anorexia nervosa. Clin Psychol Psychother. 2021;28(4):818-827.